

II. Rákóci Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	magiszter	Tagozat	Очна денна	Tanév/félév	1/2
Ступінь вищої освіти		Форма навчання		Навчальний рік/семестр	

Tantárgyleírás
Силабус
MINTA

A tantárgy címe	Актуальні проблеми педагогіки у початковій школі
Назва навчальної дисципліни	
Tanszék	Педагогіки та психології
Кафедра	
Képzési program	Початкова освіта
Освітня програма	
A tantárgy típusa (kötelező vagy választható)	Вибіркова
Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	
Kreditérték	4 кредити
Кількість кредитів	
Óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Előadás: Szeminárium/gyakorlat: Laboratóriumi munka: Önálló munka:
Кількість годин (лекції/семінарські, лабораторні заняття/самостійна робота)	Лекції: 30 годин Семінарські/практичні заняття: 16 годин Лабораторні заняття: --- Самостійна робота: 74 годин
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím)	Силадій Іван Михайлович к.п.н., доцент кафедри.
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладача/ів)	
Az oktató e-mail címe	Ivan.siladiy@kmf.org.ua
Адреса електронної пошти викладача/ів	
A tantárgy előkövetelményei	«Педагогіка», «Історія педагогіки», «Дидактика», «Теорія виховання», «Педагогічна майстерність»
Пререквізити навчальної дисципліни	
A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei	1.1. Мета викладання навчальної дисципліни: підготувати студентів – майбутніх фахівців початкової освіти до розуміння проблем реформування та оновлення початкової освіти. 1.2. Основне завдання вивчення дисципліни: – ознайомити студентів з основними проблемами початкової освіти нашої країни та інших країн світу; сформувати у студентів відповідальне ставлення до ролі вчителя;
Анотація дисципліни, мета та очікувані програмні результати навчальної дисципліни	

	<p>–реформатора, прагнення поповнювати свої знання, підвищувати професійну майстерність-пізнавальні; –надати студентам наукові знання про сутність нових підходів та концепцій сучасної освіти та механізми розв’язання педагогічних проблем.-практичні; –застосовувати теоретичні знання з курсу у педагогічній практиці та в процесі подальшої самоосвіти.-виховні; –виховувати у студентів відповідальне ставлення до своєї професії, прагнення до самовдосконалення.</p> <p>1.3. Загальні ПРН: -динаміку розвитку педагогічної системи України; -напрями оновлення освіти в педагогічній системі України; -психолого-педагогічні основи шкільної неуспішності.</p> <p>Професійні ПРН: -організувати навчально–виховний процес спрямований на удосконалення існуючої педагогічної системи; -розробляти та організувати систему занять з попередження та усунення шкільної неуспішності з учнями початкової школи.</p>
<p>A tantárgy (elbádások, szemináriumok, ónálló munka) tematikája</p> <p>Тематика навчальної дисципліни (лекції, семінарських занять, самостійної роботи)</p>	<p>модуль 1. Динаміка розвитку педагогічної системи України Тема 1. Актуальні педагогічні проблеми, їх класифікація та специфіка. Тема 2. Сучасні підходи до педагогічної діяльності вчителя відповідно до Державного стандарту початкової освіти. Тема 3. Діагностика і моніторинг результатів виховної практики в початковій школі. Тема 4. Педагогічна підтримка молодшого школяра у виховній практиці початкової школи. Тема 5. Проектувальна діяльність і планування виховної роботи в школі і класі. Тема 6. Комунікативна культура вчителя. Тема 7. Практична підготовка вчителя до попередження і вирішення конфліктів у навчальній групі.</p> <p>модуль 2. Шкільна неуспішність: шляхи та умови попередження Тема 8. Психологічна готовність дитини до шкільного навчання. Тема 9. Індивідуально-психологічні особливості та їх впливи на успішність навчальної діяльності учнів молодшого шкільного віку. Тема 10. Індивідуально-психологічні особливості темпераменту та їх вплив на успішність навчальної діяльності молодших школярів. Тема 11. Типи невстигаючих школярів. Тема 12. Шляхи та умови індивідуального підходу до невстигаючих учнів молодшого шкільного віку. Тема 13. Психологічні причини загального відставання в навчанні: недоліки в розвитку пізнавальної сфери. Тема 14. Труднощі в навчанні пов’язані з несформованістю просторових уявлень у молодших школярів. Тема 15. Гіперактивна поведінка школярів як прояв дефіциту процесу довільної саморегуляції.</p> <p>Теми семінарських завдань</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державна національна програма «Освіта. Україна ХХІ століття». Класифікація дидактичних систем. Актуальні проблеми навчання. Актуальні проблеми виховання. Класифікація виховних систем. Види освітніх систем. Актуальні проблеми педагогіки початкової освіти. Державний стандарт початкової освіти. «Моніторинг» в освіті. Сучасні «ключові компетенції» як критерії оцінки якості освіти. Критерії, показники і методика вивчення ефективності виховної діяльності. 2. «Методологічний підхід» у вихованні. Основні компоненти системного підходу. Компоненти особистісно-орієнтованого підходу. Елементи синергетичного підходу і їх взаємозв’язок. Основні суперечності, що склалися в сучасному суспільстві.

Завдання та принципи особистісно-орієнтованої освіти. Особливості виховання і педагогічна підтримка дитини в початковій школі. Психолого-педагогічні доміанти розвитку – пріоритетні стратегії підтримки. Зміст і форми роботи класного керівника з просвіти батьків. Сутність та зміст проєктувальної діяльності вчителя з виховної роботи.

3. Соціально-педагогічне середовище. Система міжособистісних взаємодій у школі. Міжособистісні відносини в підсистемі «дорослий-дорослий». Міжособистісні відносини в підсистемі «дитина-дитина». Природа і характер педагогічних конфліктів. Об'єктивні причини педагогічних конфліктів. Суб'єктивні причини педагогічних конфліктів. Розвиток довільного міжособистісного конфлікту. Розвиток здатності вчителя до психологічної саморегуляції. Тренінг здатності до психологічної саморегуляції. Самонавіювання як один з основних засобів роботи над собою.
4. Види неспішності. Типології відстаючих у навчанні школярів. Психолого-педагогічні основи індивідуального підходу до невестигаючих школярів. Психологічна готовність дитини до шкільного навчання. Підходи до розуміння причин шкільної неспішності в історичному аспекті. Недоліки в розвитку відчуттів, сприйняття, процесів уваги, пам'яті, мислення й уваги та труднощі, що виникають у зв'язку з ними в навчальній діяльності школярів. Що треба робити, щоб сформувати в школярів навчальні й пізнавальні інтереси?
5. Роль довільно-регулятивної сфери в навчальній діяльності. Труднощі в навчанні викликані недоліками в розвитку довільнорегулятивної сфери. Структура системи саморегуляції й навчальних труднощів, викликаних несформованістю її окремих ланок. Індивідуально-психологічні особливості темпераменту та їх вплив на успішність навчальної діяльності. Труднощі в навчанні пов'язані з несформованістю просторових уявлень у школярів. Психологічні причини загального відставання в навчанні. Недоліки в розвитку пізнавальної сфери. Учні із синдромом дефіциту уваги з гіперактивністю. Опишіть психологічний механізм виникнення негативних афективних хвилювань у школярів.
6. Групи дітей з труднощами навчання письма, читання й рахунку. Основні труднощі при навчанні головним шкільним навичкам. Психологічні причини, що викликають різні труднощі в школярів з української мови, читання й математики. Охарактеризуйте основні відмінності письмової мови від мови усної. Які особливості математичного мислення? Обґрунтуйте думку А.П. Нечаєва про те, що навчання дитини читання має йти спільно з розвитком всієї особистості дитини. Як виявляються причини навчальних труднощів за допомогою психограм?

Самостійні роботи

1. Повідомлення про варіативні моделі виховання.
2. Підготувати повідомлення за темою: «Менеджмент як мистецтво управління».
3. Підготувати повідомлення про спостереження за поведінкою дитини на заняттях у школі, порівняння поведінки та успіхів з поведінкою та успіхами ровесників.
4. Підготувати повідомлення про особливості підготовки дитини до навчання у школі.
5. Проаналізувати типологію невестигаючих школярів в різних наукових джерелах (дослідження у вигляді аналітичного реферату).
6. Проаналізувати характеристики груп невестигаючих школярів, які запропоновані Л.С.Славіною та Н.І.Мурачковським (дослідження у вигляді аналітичного реферату).

	<p>7. На основі методу спостереження за реальною навчальною діяльністю учнів початкової школи визначити фактори, що впливають на емоційне ставлення учнів до навчання.</p> <p>8. Підготувати повідомлення на тему: «Труднощі в навчанні, пов'язані з несформованістю просторових уявлень у школярів».</p> <p>9. Підготувати повідомлення на тему: «Групи дітей з труднощами навчання письму, читанню і рахунку».</p> <p>10. Провести психодіагностичне обстеження одного школяра з когнітивними труднощами у навчанні та побудувати його психограму і за нею визначити психологічну причину його неуспішності.</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p> <p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Критерій оцінювання. Виступи на практичних заняттях – 40 б. Тестові завдання – 12 б. Самостійні завдання – 38 б. Іспит – 20 б.</p> <p>Усна відповідь</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ вільне володіння матеріалом; ☐ повнота та логіка викладу; ☐ чіткість і доведеність формулювань; ☐ обґрунтованість тверджень; ☐ посилання на науково-літературні джерела; ☐ наявність узагальнень, висновків. <p>Письмова відповідь</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ правильність. Чіткість, логічність у викладені відповіді на запитання; ☐ комплексне бачення питання (проблеми); ☐ вміння виділити головне; ☐ обрання правильної відповіді; ☐ чіткість позначень і акуратність. <p>Самостійні завдання</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ правильність, чіткість, послідовність та лаконічність викладу матеріалу; ☐ врахування наукових позицій, підходів декількох авторів; ☐ наявність узагальнення, висновків; ☐ чіткість позначень, акуратність; ☐ своєчасність виконання.
<p>Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни</p>	<p>Проектор Epson EB-W41 Технологія: LCD: 3×0.59" P-Si TFT Разрешение: WXGA (1280×800) Яркость: 3600 ANSI lm</p>
<p>A tantárgy kötelező és ajánlott irodalma</p> <p>Рекомендована і допоміжна література навчальної дисципліни та інші інформаційні ресурси</p>	<p>Основна.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 1. Актуальні проблеми педагогіки початкової освіти : [навч.-метод. посіб.] / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, Каф. педагогіки і методик дошк. та початк. освіти; [уклад. : М. С. Гордійчук, Л. Б. Попова, О. Ю. Попова]. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2014. – 151 с. 2. Локалова Н. П. Школьная неуспеваемость: причины, психокоррекция, психопрофилактика : [учебное пособ.] / Н. П. Локалова – СПб. : Питер, 2009. – 368 с. : ил. – (Серия «Учебное пособие»). 3. Мартиненко С. М. Вивчення особистості молодшого школяра засобами педагогічної діагностики [навч.-метод. посіб.] : рек. Вченою радою Київського університету імені Бориса Грінченка / С. М. Мартиненко, М. Д. Осколова ; рецензент: В. І. Бондар, Н. М. Бібік. – К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2013. – 144 с. 4. Матвієнко О. В. Виховання молодших школярів: теорія і технологія / О. В. Матвієнко. – К. : Стилос, 2006. – 543 с. 5. Матвієнко О. В. Організація педагогічної практики з виховної роботи у початковій школі [Текст] / О. В. Матвієнко ; Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К. : Стилос, 2003. – 124 с. 6. Попова О. В. Становлення і розвиток інноваційних педагогічних ідей в Україні у XXI столітті / О. В. Попова. – Х., 2001. – 256 с.

Рекомендована.

1. Брызгунов И. П., Касатиков Е. В. Непоседливый ребенок, или все о гиперактивных детях / И. П. Брызгунов, Е. В. Касатиков. – М. : Изд. Института Психотерапии, 2001. – 96 с. 25
2. Гусинский Э. Н. Введение в философию образования / Э. Н. Гусинский, Ю. И. Турчанинова. – М. : Изд. корпорация «Логос», 2000. – 224 с.
3. Досвід комплексної мінімальної мозкової дисфункції з синдромом дефіциту уваги та гіперактивністю дітей раннього віку // Соціальна педіатрія. – К., 2005. – Вип. 3. – С. 149–151.
4. Ілляшенко Т. Д. Типологія дітей з труднощами у навчанні / Т. Д. Ілляшенко // Дефектологія. – 1997. – № 2. – С. 37–41.
5. Максименко С. Д., Соловієнко В. О. Загальна психологія / С. Д. Максименко, В. О. Соловієнко. – К. : МАУП, 2000. – 256 с.
6. Мартиненко С. М. Основи діагностичної діяльності вчителя початкової школи : [навч.-метод. посіб.] / С. М. Мартиненко. – К. : Сім кольорів, 2010. – 263 с.
7. Матвієнко О. В. Метод конкретних педагогічних ситуацій : [навч.-метод. посіб. для студ. пед. ф-тів вищих навч. закл.] / О. В. Матвієнко ; ред. В. І. Бондарь. – К. : Українські пропілеї, 2001. – 298 с.
8. Освітні технології : [навч.-метод. посіб.] / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін. // За заг. ред. О. М. Пехоти. – К. : «А.С.К.», 2001. – 256 с. 1.

Інтернет ресурси.

1. Волкова Н. П. Педагогіка : [навч. посіб. для студ. вищих навч. закл.]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mexalib.com/view/115735>
2. Державна національна програма «Освіта» («Україна XXI століття»). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/896-93-%D0%BF>
3. Петренко І. В. Динамічні особливості становлення регулятивної сфери школярів з різною навчальною успішністю. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lib.iitta.gov.ua/5334/>
4. Сухомлинський В. О. Школа радості. Роки дитинства / В.О. Сухомлинський // Вибр. твори в 5 т. – Т. 3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://toloka.hurtom.com/viewtopic.php?t=11064>